

1788.

1. Grimmesen, Joannes Fredericus: De Introitu obsequiam
litem remoto haud infam. et § 6 I de susp.
Ind.
2. Harterd, Joannes Franciscus: Utrum sumptus, quas
in academiis pater filio suppeditavit, in portio-
nem ejus hereditariam veniant?
3. Homburgk ya Vach, Amil Lud: De bonorum possessione.
ne remedio nec pignoratitio nec interdictis. Per-
pume, quo est lectioes aestivas insitat.
4. Homburgk ya Vach, Amil Lud: De Diverso jure patris
in pecunia adventitia pro diversa aetate
aetate
5. Kahl, Ludovicus Martinus: Selecta juris Pru-
sensis ratione contractus ambigui venditionis.
2 exempl.

1784.

1. Eiter, Joannes Georgius: De cognationibus singularibus
sive honorum novis utibus pro duciis que, quae

Sacro Imperatoris Francisci I. . . nomen adjectivatur.

1754.

2. Ertor, Jo. Georg: De permissis et vetitis collegio, quem agio vocant, praesertim in antiquioribus delictis retrahendis jure civili hanc concernit. 1711. 2. 1755.
3. Funckus, Johannes Nicolaus: Hactenus procurator: Programma, quo ad orationem auspicalium Joann. Andreae Hoffmanni inscribitur.
4. Funckus, Johannes Nicolaus, hactenus procurator: Programma, quo ad orationem solennem inscribitur.
5. Hoffmannus, Jo. Lud.: De procuratoribus et officiis constitutivis. Programma, quo ad lectiones abstinens inscribitur.
6. Hombergk zu Vach, Guait. Lud.: De diversis in dolo proceris inquisitoris et accusatoris nec non de similibus ejus casibus determinandis et regardis.

1754.

7. Hombrecht & Vach, Amd. Hel.: De qualitate reali,
quae pactis successoris inest et de effectibus
eius.
8. Raabe, Joann. Tustus: De peculiari indole per
nuptiarum, quod et hereditatem attrahit. Programma,
quod ad lectiones internas instituitur.
9. Raabe, Joann. Tustus: De duplici actione Pauliana.
10. Lorkus, Joann. Tustus: De legitimis subditis
ad salidam acquisitionem i. juris prudentia feudali
aspirandi. Programma, quod ad praedictiones aestivas
instituit.

1755.

1. Panchard, Wolradus: De herede male quadruplex
sive de genere bonorum quadruplex in successione
Mistria a se invicem separandis.
2. Lorkus, Joann. Tustus: De jure revolutionis seu
recaudentine.

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Pi. 47. Num. 6.

1753, 3.
AEMIL. LVD. HOMBERGK zu Bach

SERENISSIMIS HASSIAE LANDGRAVIIS
IN IUDICIO AVLICO A CONSILIIIS, IUR. PROF. ORD.

P R O G R A M M A
DE

BONORVM POSSESSIONE

REMEDIO NEC POSSESSORIO

NEC INTERIMISTICO

QVO

GENEROSI ATQVE NOBILISSIMI
ACADEMIAE CIVES

AD

LECTIONES AESTIVAS

TAM PVBLICAS QVAM PRIVATAS

INVITANTVR.

P. 268

MARBVRGI CATTORVM

TYPIS PHIL. CAS. MÜLLERI, ACAD. TYPOGR. ET BIBLIOPOL;
ANNO MDCCLIII.

AEMIL IVD. HOMBERG in P. 1740

GEN. MEDICINAE P. 1740

P. 1740

BONORVM POSSESSIONE

REMEDIO INO. POSSESSORIO

REC. INTERMISTICO

GEN. MEDICINAE P. 1740

ACADEMIAE CIVIS

LECTIONES AESTIVAS

TALE HABITUS QVAE PRIVATIS

1740

MARTELLI VINTAGNI

THESEOS P. 1740

§. I.

A POSSESSIONE BONORVM DIFFERT
BONORVM POSSESSIO.

Quamuis vocabula transposita ut plurimum idem significant, que nadmodum ex ARISTOTELE apposite obseruauit I. BORCHOLTEN; (a) interdum tamen, ut propositum exemplum docet, vel leuis eorum transpositio mutationem sensus inducit. Bonorum quidem possessionem alibi possessionem bonorum veteres dixerunt (b) et corporalis illa rerum detentio interdum bonorum possessio vocatur: (c) attamen quoties accurate et ex

A 2

more

(a) in comment. ad Inst. tit. de Bon. Poss. in pr. n. 3. conf. l. 14. de pecul. legat.

(b) Patet hoc ex l. 35. de O. et A. nec non ex l. 4. §. f. ff. de officio eius, cui mand. est

iuvisd. conf. BRISSONIVS de Verb. Sign. b. v. et I. G. HEINECCIUS in antiq. Rom. Lib. 3. tit. 10. §. I.

(c) vge. in l. 5. §. I. ff. quib. ex

more seculi recepto locuti sunt ICTi, vtrumque loquendi genus diuerso sensu adhibuerunt atque verborum transpositione obseruata iisdem syllabis diuersas expresserunt rerum notiones. Nam bonorum possessio haereditatem a Praetore delatam, possessio autem bonorum nudam rerum corporalium detentionem significat atque hoc sensu priori opponitur.

§. II.

BONORVM POSSESSIO MAGIS IVRIS EST,
 QVAM CORPORIS POSSESSIO.

Ipsius LABEONIS haec sententia est, quam totidem verbis VLPIANVS (a) refert. Quin ea recte se habeat, nec auctoritas tanti inter veteres ICTi, nec res ipsa dubitare nos patitur. Est enim bonorum possessio, ius persequendi retinendique patrimonii, quod cuiusque, cum moritur, fuit. (b) Inde *iuris nomen* habere (c) et haereditatis appellatione contineri dicitur. (d) Comoda quippe et incommoda haere-

ex caus. in poss. eat. quod etiam tradit A. CONTIVS in libro singulari de haered. et bonor. poss. operum pag. 284.

(a) in l. 3. §. 1. ff. de B. P.
 (b) d. l. 3. §. 2. eod.

(c) l. 119. de V. S.

(d) l. 138. de V. S. l. f. C. Qui admitti ad bon. poss. Sic et neglecta verborum subtilitate Praetor VERRIS secundum

haereditaria, itemque dominium rerum, quod in his bonis est, tribuit (e) atque in omnibus vice haeredum bonorum possessores habentur, (f) imo haeredes sunt (g) ideoque haereditariis actionibus et agunt et conueniuntur, non veris quidem et ciuilibus, sed fictitiis. (h)

§. III.

BONORVM POSSESSIO DOMINIVM

TRIBVIT.

Disertis verbis hoc Ictus testatur; et salua iuris ratione id negare nemo poterit. Primo enim bonorum possessio refertur inter modos acquirendi dominium vniuersales eosque ciuiles. Nam, vt ait IMPERATOR, (a) si cui haeredes facti sitis, *sive cuius bonorum possessionem petieritis*, vel si quem adrogaueritis, vel si cuius bona libertatum conseruandarum caussa vobis addicta fuerint, *eius res omnes ad vos*

A 3

tran-

dum tabulas testamenti potissimum se HAEREDITATEM daturum pollicebatur, quae tamen bonorum possessio faepius appellatur, vt ex CICERONE in *Verrem* 3. obseruat

A. CONTIVS l. c. p. 284.

(e) L. 1. ff. de B. P.

(f) l. 117. de R. I.

(g) l. 19. §. 2. de C. et D.

(h) VLPPIANVS tit. 28. §. 12. conf. Vir Illustris E. OTTO ad §. 1. l. de B. P. num. 4.

(a) in §. f. l. per quas person. cuique acquirit.

transeunt. Quemadmodum ergo haeres consequitur dominium rerum haereditariarum, pater arrogator dominium bonorum omnium, quae arrogati fuerunt, seruum dominium bonorum, quae ipsi libertatum conseruandarum causa addicta sunt: ita in bonorum possessorem transit dominium patrimonii, quod defuncti, cum moriebatur, fuit. Deinde argumento est haereditatis petitio possessoria, quae ex bonorum possessione descendit et, vt infra pluribus dicemus, petitorii remedii naturam habet. Quantum enim ciuilibus actionibus consequitur haeres, tantum per haereditatis petitionem possessoriam consequitur bonorum possessor; (b) Vnde etiam recte haec actio dicitur *successionis vindicatio*, quam filia emancipata, si non agnouerit intra annum *unde liberi* bonorum possessionem ad haeredes transmittere non magis potest, (c) quam haereditas ciuilis indeque descendens petitio mortuo ante aditionem haerede ad successores eius transmittitur. (d)

§. IV.

- (b) l. 2. ff. de haeredit. pet. poss. (d) l. vii. §. 5. C. de caduc.
 (c) l. 4. C. Qui admitti ad toll.
 bon. poss.

§. IV.

NON QUIRITARIVM QVIDEM ET
LEGITIMVM.

Ne vero aliquid a Iuris ratione alienum dixisse videamur, iam admonendi sumus, dominium, cuius bonorum possessor beneficio Praetoris particeps fit, non esse legitimum illud et Quiritarium dominium, sed Naturale tantum et Bonitarium. Illud enim tribuere Praetor non poterat. Neque hoc aliter acquirebatur, quam modis a lege praescriptis, quos recenset **VLPIANVS** (a). Atque eadem ratio impediēbat, quominus Praetor haerēdem facere possit. Haerēdes enim veteres pro dominis appellabant. (b) Quemadmodum ergo dominium nemo consequitur nisi usucapione, vel simili acquirendi modo: ita nec haeres quis efficitur, nisi lege, vel eo, quod legis vicem habet, veluti Senatus consulto aut constitutione Principis: quod exemplis declarat **THEOPHILVS** (c). Inter Glossatores quidem **IOHANNES**, **BYLGARVS** atque

(a) in *Fragment. tit. 19.*attulit Vir Illustris **E. OTTO**
in *comment. n. 4.*(b) §. f. *l. de haered. qual.*
et *different. in quem egregia*(c) in *paraphras. Graec. pr.*
l. de Bon. Poss.

que PYLEVS Praetorem dominum facere posse opinati sunt, moti specie, quae occurrit in *l. 2. ff. si ex noxali causa agatur*. Verum ibi non iussus Praetoris, sed noxae deditio et ductio serui, quae ex LL. XII. Tab. est, ut usufructus, dominum facit eum, qui seruum indefensum ducit, vel qui deditum accipit, observante hoc CUIACIO. (d)

§. V.

SED TAMEN NATURALE ET BONITARIUM.

Quibus non obstantibus asserimus, bonorum possessorem nihilominus a Praetore consequi dominium naturale, quod bonitarium appellari solet. Vti enim praecclare monet CORNELIVS VAN BYNCKERSHOECK: (a) qui quod habet in bonis, non continuo id habet ex Iure Quiritium, id est, ex civili optimoque dominio, sed saepe ex naturali tantum minusque integro et perfecto. Quamvis ergo bonorum possessor non sit dominus Iure Quiritium, tamen bonitatio hoc dominio gaudet, eo, quod Praetor efficit, ut res, quae defuncti fuerunt,

in

(d) *Obs. Lib. 21. Cap. 36. Mancipi Cap. 9. p. 96. Opusc.*
 (a) *de rebus mancip. et nec Tom. 2.*

in bonis eius esse incipiant, quemadmodum recte docet I. AVERANIVS. (b) Dominium hoc, quod et ipsum civile erat, (c) Praetor variis ex causis et poterat et solebat tribuere. Quoties enim POSSIDERE IUBET, toties dominum facit. Notanda est haec locutio, quia maximi momenti est in hoc argumento. Non enim nudam detentionem, sed ipsum dominium respicit. Illam quidem missi ex primo decreto consequuntur: (d) hoc vero Praetor tribuit his, quos ex secundo decreto possidere iubet. Sic vgr. usufructuarium Praetor ex causa damni infecti in possessionem vicinarum aedium mittit, et si perseveretur non caueri, *iure domini* possidere iubet. (e) Neque enim, VLPIANO (f) teste, statim, ubi in possessionem misit, Praetor *possidere iubet*, sed tum demum, cum iusta causa videbitur. E contrario cautionis oblationi locum esse idem negat, posteaquam

(b) *Interpret. Iur. Lib. 4.* Academiae Procancellario I. Cap. 6. n. 5. G. ESTORE.

(c) vid. H. VVLTEIVS in (d) l. 3. §. f. de A. v. A. P.

Iurisprud. Rom. Lib. 1. Cap. 75. (e) l. 7. §. 1. ff. de usufruct.

§. 4133. edit. nou. quae pro- (f) l. 15. §. 21. ff. de damno

inf.
B

quam quis a Praetore *possidere iure domini* iustus est. (g) Item cum duo iussi fuerint possidere, *ambo sunt aedium domini*. (h) Hinc etiam missus ex secundo decreto decedere dominum cogit, et, ut deiciatur, efficit; (i) ipse vero dominium consequitur, quatenus nempe, ut recte I. VOETIVS, (k) si possessionem amiserit, Praetor fingit, eum iam vsucapisse, quod vere nec dum vsucaptum est, eique, tanquam domino praetorio permittit vindicationem, sc. *publicianam*. (l) Ex quo principio quoque intelligitur, cur duo simul possidere iussi *communiter diuidendo* iudicio experiantur; quia scilicet dominium pro indiuiso nacti sunt. (m) Quaecumque ita sint, nihil profecto a iuris ratione alienum statuimus, quando bonorum quoque possessorem Praetoris beneficio dominium consequi defendimus.

§. VI.

(g) d. l. 14. §. 27.

(h) d. l. 15. §. 17.

(i) d. l. 15. 20. et 23.

(k) *In Comm. ad Pand. Lib.*

38. tit. 2. w. 12. circ. fin. p.

665.

(l) l. 18. §. 15. de damn. inf.

(m) l. 5. ff. commun. diuid.

§. VI.

CVM CONDITIONE VSVCAPIENDI
CONIVNCTVM.

Duos quidem, cum de eodem proprietatis genere sermo est, eiusdem rei dominos in solidum esse non posse expeditum est. At quominus quis rem in bonis habeat, cuius alter dominus sit iure Quiritium nihil obstat. Nam, ut *VLPIANVS* auctor est: (a) *Qui, tantum IN BONIS, non etiam ex IVRE QUIRITIVM seruum habet, manumittendo Latium facit. In bonis tantum alicuius seruus est, velut hoc modo: si ciuis Romanus a ciue Romano seruum emerit, isque traditus ei sit, neque tamen mancipatus ei, neque in iure cessus, neque ab ipso anno possessus sit: nam quamdiu horum quid fiat, is seruus quidem IN BONIS emtoris est, ex IVRE QUIRITIVM autem venditoris est. Quemadmodum itaque seruus, qui est in dominio bonitario emtoris, eodem tempore potest esse in dominio quiritario venditoris, ita seruus hic, si per annum possideatur, vsucapione transit in dominium Quiritarium emtoris,*

B 2

ris,

(a) *in fragm. tit. 1. §. 6.*

ris, quod ex THEOPHILO (b) vltterius illustrauit CORNELIVS V. BYNCKERSHOECK. (c) Porro, sicut is, quem Praetor iure domini possidere iussit, vsucapionis beneficio nanciscitur Dominium Quiritarium earum rerum, quas velut dominus bonitarius haecenus tenuit, ita et Bonorum Possessor auctoritate Praetoris suffultus, temporis suffragio tandem consequitur Quiritarium illud dominium, cuius eum solus Praetor participem reddere non poterat. Ac illud quidem pluribus locis in Iure traditur. Nam vt PAVLVVS ait, (d) Praetoris officium est, vt missus in possessionem etiam *eam per longi temporis spatium in suum dominium capere possit*. Hinc is, cui damni infecti non cauetur, potior est his, qui pignori rem acceperunt, si vt idem PAVLVVS docet (e) possidere *et per longum tempus rem capere ei permissum fuerit*. Creditor enim pignus vsucapere ob defectum bonae fidei et iusti tituli non potest. Quo etiam collimat, quod dicitur: eum, qui iussu Praetoris possidere coepit, et *possidendo domi-*

(b) ad §. f. l. de Libertin. (d) in l. 5. ff. de damno infecti.
 (c) in opusc. de reb. mancip. Cap. 9. (e) in l. 12. eod.

dominium capere, sed non admissus aut eiectus inde fuerit, vtile interdictum vnde vi, aut publicianam actionem habere posse. (f) Eodem sensu AFRICANVS mentionem facit eius, qui damni infecti nomine in possessionem missus possidendo dominium cepit. (g) Imo, *vt procedat*, (sc. *vsucapio*) iuberi etiam possideri missus poterit. (h) Clarissime vero omnium IULIANVS scribit, eum qui in possessionem damni infecti nomine mittitur, non prius incipere *per longum tempus dominium capere*, quam *secundo decreto a Praetore dominus constituitur*. (i) Id quod contradictionem inuolueret, nisi is, qui per missionem ex secundo decreto dominium Praetorium nactus est, vsucapione possit acquirere dominium Quiritarium. Quaecumque ita fiat, iure nobis accedere videmur sententiae eorum, qui Bonorum Possessorem lapsu temporis dominium Quiritarium consequi statuunt. (k)

§. VII.

(f) l. 18, §. 15, eod.	<i>inf.</i> Dubiis, quae hic moueri possent, satisfecit I. VOLT. in
(g) l. 44, eod.	<i>Comment. ad Pandect. Lib. 38.</i>
(h) l. 3, §. 3, ff. de reb. cor. qui sub tut. conf. I. EVIACIVS Obs. 21, Cap. 36.	<i>tit. 2, n. 12.</i>
(i) in l. 15, §. 16, de damno	(k) E. MERRILLIVS ad §. 2. l. de Bon. Poss.

§. VII.

BONORVM ERGO POSSESSIO REMEDIVM
POSSESSORIVM NON EST.

Aduerfa plane his principiis quorundam opinio esse videtur, qui bonorum possessionem praeter nudam illam rerum possessionem nihil iuris tribuere existimant. Reprehendit eos iam pridem A. VINNIUS (a) quem in hoc argumento cum aliis secuti sumus. Sed scrupulos nobis iniecit I. G. SCHAUMBURG, qui reprobata illam a VINNIO opinionem non obscure videtur probare, quando bonorum possessionem vocat *remedium possessorium* (b) *prouisionale et interimisticum*, (c) *haereditatis vero petitionem possessoriam* ab *interdicto quorum bonorum* (d) non differre existimat. Si, quod nobis videtur, ingenue fateri licet, bonorum possessio quatenus a Praetore conceditur, *remedii possessorii* nomen proprie tueri nequit, quia diuersam plane ab his remediis naturam habet. Quemadmodum enim praeter commodum actualis posses-

(a) in *Comment. ad pr. I. de bon. poss. n. 5.*

(b) in *Compend. iur. Digest. Lib. 37. tit. 1. §. 3.*

(c) *ibid. §.*

(d) *ibid.*

possessionis ius nullum in re ipsa consequimur, ita eo contrario bonorum possessio dominium rerum, quae in bonis defuncti fuerunt, tribuit, cum quo coniunctum est ius persequendi res haereditarias, tum singulas seorsim, tum omnes velut vniuersitatem quandam in complexu, non possessoriis tantum, sed etiam petitoriis actionibus. Illis bonorum possessor, tanquam haeres praetorius, agit ad consequendam, retinendam vel recuperandam possessionem rerum haereditariarum: his vero ad declarationem iuris et restitutionem earum cum omni causa. In possessoriis iudiciis petitum non nisi inepte quis huc dirigeret. Deinde Praetor, actualem detentionem bonorum possessori ne quidem semper tribuit, nisi quum aliquem vice bonorum possessionis in possessionem mittit. Sed ea, si vacua fuerit, naturaliter apprehendenda vel si alius possideat, interdicto persequenda est. Sicut ergo dominium nihil commune habet cum proprietate, ita bonorum possessor dominio praetorio potitur, quamuis alius haereditatem iniuste detineat. Et vicissim, quemadmodum possessor naturalis detinet: ita nullum remedium posses-

possessorium recte dixeris, nisi quod possessionem tribuit, quam tamen haeredem praetorium, mediante decreto Praetoris non consequi manifestum est. Neque est, ut quis obiiciat, dominium, quod bonorum possessor consequitur, solo iure possidendi absolui, quo is, qui bona fide et iusto titulo, rem aliquam singularem nactus est, gaudet. Nam idem illud ius possidendi nihil aliud est, quam dominium quoddam fictum ex quo descendit *actio publiciana* realis aduersus quemcunque infirmiori iure possidentem. (e) Inepte autem hanc actionem quis referret in classem interdictorum; quemadmodum et dominium illud, quod praetoriam hanc vindictum producit, confunditur cum corporali rei possessione, quam interdictis saltem persequimur, non petitoriis remediis. Quibus merito addimus argumentum, quod a praerogativa, qua bonorum possessor prae bonae fidei possessore rei singularis gaudet, peti potest. Hic enim Publiciana experitur, quia hactenus bona fide et iusto titulo possedit, possessionem vero ante impletam usucapionem amisit. Sed bonorum

(e) §. 4. I. de act. et tor. rit. ff. de public. in rem action.

rum possessor impetrato a Praetore iure succedendi integram haereditatem, cuius possessionem nunquam habuit, a quocunque possessore vindicandi ius habet. Qua de causa agit non solum ad consequendam rerum haereditariarum possessionem, sed etiam ad declarationem iuris haereditarii. Vnde concludimus, bonorum possessionem remedii possessorii nomen alio sensu non ferre, quam quo omnes actiones, praetoriae quibus bonorum possessor aduersus quoscunque experitur, *possessoriae* dicuntur. (f)

§. VIII.

NEQVE PROVISIONALE VEL INTER-
MISTICVM.

Atque hoc, quo diximus, modo, conciliari quodammodo potuisset, viri celeberrimi sententia cum principiis iuris, quibus ea maxime refragari videbatur. Verum eo quidem sensu bonorum possessionem remedii possessoriiis

(f) *vid. l. 4. de Carbon. edict. l. 1. c. 2. ff. de bon. libertor.*

riis adnumerasse non videtur, quia illam mox definit per remedium *prouisionale* et *interimisticum*, quo nomine *interdicta* quoque insigniuit. (a) Decretum interimisticum sine dubio est, quo determinatur, quid fieri aut non fieri debeat, usque dum certus aliquis euentus secutus fuerit. Docent hoc exempla, quae adduxit et pluribus illustrauit S. STRYK. (b) Supposita autem hac, quam formauimus, decreti interimistici notione, bonorum possessionem nomen hoc non tueri satis patet. Praetor enim, cum bonorum possessionem concedit, non hoc agit, ut aliquem saltem ad tempus participem reddat commodo possessionis, sed ut ei, quem haeredem facere non potest, bona haereditaria iure domini in perpetuum tribuat. Quod ut clarius intelligatur, singulas bonorum possessionis species consideremus, inter quas primo omnium se offert B. P. quam Praetor ex edicto se daturum pollicetur, cum a testato, tum ab intestato, atque illam quidem tam secundum, quam

con-

(a) *In Comp. iur. Dig. Lib. 43. tit. 1.*

(b) *in Diss. de decreto interimistico Vol. 1. Diss. 19.*

contra tabulas. Nimirum Praetor existentibus testamenti tabulis, septem testium signaculis munitis, haeredi scripto bonorum possessionem promittebat, (c) non ad tempus, sed ut haereditate, in quam ex testamento Iure Ciuili inualido succedere non poterat, beneficio ipsius perpetuo iure potiretur. Eodem effectu liberis emancipatis testamento paterno praeteritis ius erat petendi successionem praetoriam contra tabulas nullo alias solennium defectu laborantes. (d) Qua impetrata succedebant cum suis, non interimistice, sed aequae ac hi, pleno iure, quo acquisitam indulgentia praetoris haereditatem et retinere et persequi poterant. Neque alio fine Praetor adiurandi Iuris Ciuilis gratia bonorum possessionem ab intestato offerebat, cum suis, ex edicto *unde liberi*, tum agnatis, ex edicto *unde legitimi*. (e) Quod ipsum ulterius euincit bonorum possessio, quam his deficientibus

(c) §. 2. l. de B. P. conf. Tit. Dig. de bon. poss. sec. tab.

(d) Tot. tit. ff. de bon. Poss. contra tab.

(e) Vid. tit. ff. si tabulae testam. nulla extabunt, unde liberi nec non tit. unde legitimi.

tibus largiebatur *cognatis* (f) et his quoque non extantibus coniungi superstiti ex edicto *unde vir et uxor* cum perpetua exclusione fisci alias ab intestato successuri. Non hic ad interim praetor possidere iubebat, sed ut bonorum possessor instar veri haeredis sibi habeat patrimonium defuncti: adeo ut ne iis quidem, quibus successio vel ex testamento vel ab intestato delata erat, cedere necesse habeat.

§. IX.

QVOD TAMEN LIMITATVR.

Ex quibus elucescit, quod bonorum possessio origine sua non habeat naturam decreti interimistici, sed eo potius tendat, ut quis bona defuncti iure domini in perpetuum nanciscatur, cum facultate libere de iis disponendi eaque vindicandi a quocunque possessore. Propius vero ad naturam decreti prouisionalis et interimistici accedere videtur bonorum possessio decretalis. Quamuis enim Praetor ne hanc

(f) vid. tit. ff. *unde cognati*, item tit. *unde vir et uxor*.

quidem concedere soleat, nisi ius eius, qui eam petit, *praesumptive* potius sit iure contradictoris: (a) tamen si hic ex post facto demonstrat, eum quem Praetor bonorum possessorem fecit, nullum plane ius succedendi habere, illum cedere oportet, uti quilibet possessor cedere tenetur domino. Argumento est bonorum possessio, quae ex edicto Carboniano defertur impuberi, cui quaestio status monetur, an filius sit? dilata quaestione status in tempus pubertatis. (b) Cuius bonorum possessionis hic est effectus, ut impubes *interim* tanquam haeres consideretur, (c) licet postea, si inter liberos eum non fuisse probetur, bona, in quorum possessionem missus est, restituere teneatur, quo nomine cautionem praestandam esse constat. (d) Atque in eo haec bonorum possessionis species omnino habet naturam *decreti intermistici*, quo praetor impuberi, pro quo mili-

C 3

tat

(a) in *Comp. Iur. Dig. Lib.*
37. tit. 1. §. 8.

(c) conf. I. VOETIVS in
Comment. ad Pand. Lib. 37.
tit. 10. §. 1.

(b) l. 1. pr. §. 1. l. 3. pr. et
§. seq. ff. de Carbon. edict.

(d) l. 1. §. 14. 15. l. 7. §.
1. ff. de ventre in possess. mitt

tat praesumptio legitimae natiuitatis, *prospicit*,
 ne ipsi durante aetate pupillari controuersia sta-
 tus moueatur, sed *interea* pro legitimo haere-
 de habeatur. Aliud exemplum suggerit titu-
 lus Digestorum de ventre in possessionem mit-
 tendo. Nam si mulier, quae in possessionem
 itura est, vxor vel nurus fuisse vel praegnans
 esse negetur, et nihilominus vice bonorum
 possessionis in possessionem missa fuerit, du-
 bium non est, quin interea quidem loco hae-
 redis sit, bona tamen omnia restituere tenea-
 tur, si vel vxor aut nurus fuisse non reperia-
 tur, aut se per calumniam praegnantem esse di-
 xerit. Eadem vero bonorum possessio, quae
 hoc casu praecua causae cognitione decernitur,
 regulariter *edictalis* est, si scilicet, quae in pos-
 sessionem itura est, vxor vel nurus fuisse haud
 negetur. Quod silentio praetereundum non
 erat, quia exemplo hoc probatur, edictalem
 quoque bonorum possessionem ad tempus in-
 terdum concedi adeoque naturam decreti in-
 terimistici imitari. Neque enim, vt recte
 VOETIVS, (e) plena haereditas hoc modo
 (e) l. c. Lib. 37. tit. 9. n. 1.

ventri datur, sed tantum *temporaria*; cum fieri possit, vt posthumus non nascatur et ob id aliis haereditas cedere debeat; id quod tunc etiam accidit, si per calumniam se praegnantem esse simulauerit. Praetor itaque ventri praeterito quidem prospicit, dum eum in possessionem mittit: verum non in perpetuum, sed saluo iure cuiusuis, donec aut pariat, aut abortum faciat, aut certum sit, eam non esse praegnantem. (f)

§. X.

DE DIFFERENTIIS HAEREDITATIS PETITIONIS POSSESSORIAE ET INTERDICTI QVORVM BONORVM.

Exposita natura bonorum possessionis, superest vt videamus de remediis, quibus bonorum possessor gaudet. Non hic de singulis rebus haereditariis, quae ab aliis titulo singulari possidentur, sermo est, sed de vniuersitate bonorum, quae defunctus tempore mortis habuit.

Illas

(f) l. 1. §. 27. de ventre in poss. mittend.

Illas bonorum possessor iisdem actionibus persequitur, quibus defunctus agere potuisset: hanc vero remediis cum petitoriis, tum possessoriiis. Quemadmodum enim ius haereditarium nihil commune habet cum naturali rerum haereditiarum possessione, ita etiam haeres praetorius diuersis remediis utitur. Nimirum possessionem rerum haereditiarum bonorum possessor persequitur *interdicto quorum bonorum*, ius ipsum vero haereditarium *possessoria haereditatis petitione*, quae ab interdicto illo differt, ut petitorium a possessorio. In qua sententia non videtur fuisse SCHAVMBURGIVS. De haereditatis enim petitione possessoria acturus nos remittit ad titulum *quorum bonorum*, (a) et hoc loco interdictum illud etiam *haereditatis petitionem possessoriam* vocari contendit. (b) Sed impetrare a nobis haud possumus, ut in hoc assentiamur viro celeberrimo. Primo enim haereditatis petitio possessoria est *remedium petitorium*, quod oritur ex iure haereditario a Prae-

(a) in *Comp. Iur. Dig. Lib. 5. tit. 5. §. 2.*

(b) *ibid. Lib. 43. tit. 2. §. 2.*

Praetore delato, et per quod teste CAIO (c) tantum consequitur bonorum possessor, quantum ciuilibus actionibus haeres consequi potest. Persequimur ergo hac actione non nudam rerum haereditariarum possessionem, sed vna cum rebus ipsum dominium, seu ius haereditarium, (d) ad cuius declarationem etiam petitum dirigendum esse res ipsa loquitur. (e) E contrario interdictum quorum bonorum sine dubio est remedium possessorium, quo non ius ipsum, sed nudam rerum haereditariarum possessionem persequimur. (f) Deinde interdictum quorum bonorum non admittit exceptiones altioris indaginis, sed reus, nisi in contumaciam ius potius se habere demonstrauerit, decedere

(c) l. 2. ff. de haered. petit. poss. conf. I. F. BOECKELMANNI Comment. in Digest. Lib. 5. tit. 5. CORNELIUS V. ECK. in princip. Iur. Ciu. ibid. et Lib. 43. tit. 2. I. B. DE WERNHER in manual. pand. Lib. 5. tit. 5. et Lib. 43. tit. 2.

(d) V. HVBERS in Praelect. ad Inst. Lib. 4. tit. 15. n. 5.

(e) vid. I. H. BOEHMER de action. sect. 2. Cap. 3. §. 23. seq.

(f) tot. tit. ff. et Cod. Quorum bonorum.

D

cedere de possessione et petitoris onus in se suscipere debet. (g) Instituta autem haereditatis petitione possessoria locus est quibusvis exceptionibus, quae probari possunt. Denique tertio differunt obiecto. Nam in haereditatis petitionem siue Ciuilem, siue praetoriam, non corpora tantum veniunt, sed etiam iura haereditaria: (h) interdicto vero quorum bonorum debitores haereditarii, vt PAVLVS auctor est, non tenentur, sed tantum corporum possessores. (i)

§. XI.

INVITATIO AD LECTIONES.

Pluribus haec persequi iam non vacat. Sufficiat in gratiam commilitonum exposuisse argumentum, quod in lectionibus vel praetermitti,

(g) A PEREZ *in comm. ad tit. C. quor. bon. n. 4.* I. VOET. *in Comm. ad Pand. Lib. 43. tit. 2. n. 1.* I. H. BOEHMER *in introd. in ius Dig. Lib. 43. tit. 2. n. 6.*

(h) l. 2. ff. de haered. pet. poss. iunct. l. 13. §. f. l. 19. l. 20. l. 42. ff. de haered. pet. l. VOET. l. c.

(i) l. 2. ff. Quor. bonor.

mitti, vel obiter tractari solet. Ut de utilitate eius quid addamus, opus esse haud videtur. Quamuis enim nonnulli doctrinam de Bonorum Possessionibus in foris nostris usu plane defuiti sibi persuaserint, horum tamen errorem alii pridem notarunt. Non est ergo, ut his immoremur. Super est, ut de lectionibus inchoandis certiores reddamus Generosos et Nobilissimos Commilitones. Et publice quidem commentabor in I. H. BOEHMERI *Positiones de successione ab intestato* doctrinae eius de actionibus annexas, tum, quia argumentum hoc meretur, ut in eo singulari industria versentur Legum cultores, tum, quia in collegiis priuatis nec scopus, nec tempus patitur, ut singula eius capita plenius exponantur. Horam, de qua inter nos conueniet, e valuis proxime significabo. Priuatim hora X. interpretabor elementa Iuris Ciuilis a I. G. HEINECCIO secundum ordinem *Institutionum* adornata. Quo vero constet, quantum in his lectionibus proficiant Auditores nostri, quos egregie proficere in votis habeo, singulis Mercurii et Saturni

turni diebus hora II. addam Collegium examinatorium, quo profectus eorum per interrogationes, prout haectenus consueui, tentabo.

Initium lectionum erit d. 7. Maii. Dabam Marburgi d. 30. Aprilis

MDCCLIII.

Marburg, Diss., 1753-55

ULB Halle
005 034 817

3

TA → α

nr 1 + 10 Stück

Pi. 47. N. N. O.

1753, 3.

HOMBERGK zu Bach

ASSIAE LANDGRAVIIS
A CONSILIIIS, IVR. PROF. ORD.

R A M M A

DE

POSSESSIONE

EC POSSESSORIO

INTERIMISTICO

QVO

FOVE NOBILISSIMI

MIAE CIVES

AD

ES AESTIVAS

S QVAM PRIVATAS

VITANTVR.

I CATTORVM

ACAD. TYPOGR. ET BIBLIOPOL;
O MDCCCLIII.

